

PÄÄTÖS

Nro 37/2014/1

Dnro LSSAVI/192/04.08/2011

Annettu julkipanon jälkeen

4.3.2014

ASIA

Kevytmetallivalimon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen, Ruovesi

HAKIJA

Alteams Oy
PL 91
40351 Jyväskylä

LAITOS

Alteams Oy
Teollisuuskuja 3
34600 Ruovesi

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Alteams Oy Ruoveden valimo sijaitsee Ruoveden kunnassa, tiloilla Valumaa ja Valumäki (kiinteistötunnukset 702-418-1-960 ja 702-418-1-876). Laitoksen osoite on Teollisuuskuja 3, 34600 Ruovesi.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Valimo on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain 28 §:n 1. momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1. momentin kohdan 2 d perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1. momentin kohdan 2 d perusteella.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 11.11.2011.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pirkanmaan ympäristökeskuksen myöntämä ympäristölupa 4.7.2003 (PIR-2002-Y-745)

Tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätös 17.6.2005

Sopimus valimohiekan loppusijoituksesta 16.6.2005

Selvitys miten nykyisen ympäristöluvan määräyksissä määräaikaan mennessä vaaditut toimenpiteet on tehty:

- Valimon piha-alue on asfaltoitu vaadituilta osin, ja asfaltoidun alueen sadevedet on johdettu sadevesikaivoon.
- Polttoöljyn maanalainen säiliö on poistettu. Nykyisin polttoöljy varastoidaan kiinteistön sisällä olevissa säiliössä, jotka on varustettu valuma-altailla.
- Ongelmajätteet ja kemikaalit varastoidaan lupaehdoissa 7 ja 8 määritellyllä tavalla.
- Poistoilmasuodattimet puhdistavat itse itsensä. Suodattimien pöly tippuu erillisiin keräyskontteihin. Kontit tyhjenetään alumiinikuonan joukkoon ja toimitetaan Kuusakoski Oy:lle käsiteltäväksi.

LAITOKSEN SIJAINNATILAAKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Alue on Ruoveden kirkonkylän asemakaavan korttelissa 100, joka on kaavamerkinnältään teollisuustontti.

Lähin asutus sijaitsee 200 metrin etäisyydellä laitoksen koillispuolella. Lähimmät muut häiriintyvät kohteet, koulu ja vanhainkoti, sijaitsevat noin 700 metrin etäisyydellä laitoksesta. Kantatie 66 kulkee laitoksen ja häiriintyvien kohteiden välissä.

Valimo sijaitsee Kirkkokankaan pohjavesialueella, joka on luokiteltu tärkeäksi I-luokan pohjavesialueeksi.

Ympäristön tila ja laatu

Ympäristöolosuhteissa ei ole tapahtunut varsinaisia muutoksia lupakauden aikana.

Toiminnanharjoittaja on vuonna 2011 teettänyt pohjavesi- ja maaperäolosuhteita kartoittavan selvityksen. Selvityksen tarkoituksena oli kerätä yhteen alueelta jo olemassa oleva tieto maaperästä ja pohjavedestä sekä asentaa kolme uutta pohjavesiputkea pohjaveden virtaussuunnan selvittämiseksi.

Selvityksen mukaan naapurikiinteistöillä ei tiettävästi ole käytössä olevia pohjavesikaivoja tai porakaivoja. Lähin vedenottamo sijaitsee noin 1,1 km päässä koillisessa. Noin 200 m päässä kohteesta koilliseen sijaitsevalla omakotialueella saattaa olla pohjavesikaivoja. Omakotialueella on toimiva vesijohto- ja viemäriverkosto.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Alteams Oy:n Ruoveden valimo valmistaa edelleen kevytmetallivalutuotteita teollisuuden tarpeisiin. Tällä hetkellä valimo työllistää noin 20 henkilöä.

Tuotteet, tuotanto ja kapasiteetti

Tuotantoprosessissa ja -laitteistoissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Valuprosessi laitteistoinen on pysynyt ennallaan. Valumenetelmänä on nykyisin kuitenkin käytössä ainoastaan hiekkavalu eli kokillivalutoiminta on loppunut. Aikaisemmassa hakemuksessa mainittu valujen koneistus ja jysintä on ulkoistettu, mutta muuta jälkikäsitteilyä tehdään omana toimintana edelleen.

Tuotantomäärät nykyisen ympäristöluvan myöntämisen jälkeiseltä ajalta ovat jääneet reilusti alle edellisessä hakemuksessa esitetyn arvion. Toteutuneet määrät on esitetty seuraavassa taulukossa:

Vuosi	Tuotantomäärä (tn)
2003	345
2004	346
2005	308
2006	345
2007	356
2008	360
2009	149
2010	151

Vuotuinen tuotantokapasiteetti nykyisen luvan myöntämisen jälkeen on ollut 600 tn.

Käynti- ja toiminta-ajoissa ei ole tapahtunut muutoksia aikaisemmin ilmoitettuun eli tehdas toimii päivävuorossa (40 h/vko) noin 220 päivää vuodessa.

Raaka-aineet, kemikaalit ja polttoaineet

Alumiini on nykyisen luvan myöntämisen jälkeen ollut, ja tulee myös jatkossa olemaan pääasiallinen raaka-aine. Alumiinin lisäksi on pienissä määrin käytetty myös messinki-, sinkki- ja pronssiseoksia. Vuosiraportoinnissa ilmoitettu kupari kuuluu pronssiseoksiin.

Vuosi	Alumiini-seokset (tn)	Messinki-seokset (tn)	Sinkki-seokset (tn)	Pronssi-seokset (tn)
2003	300	0	15	30
2004	332	0	11	3
2005	259	0	3	46
2006	334	0	4	7
2007	343	0,4	0	13
2008	410	0	2	13
2009	151	0,6	0	7
2010	145	1,4	2	12

Nykyisin tärkeimmät tuotannossa käytettävät kemikaalit ovat hiekkamuottien valmistuksessa käytettävät hartsi ja kovete. Näiden lisäksi aikaisemmin käy-

tettiin koneistuksen lastuamismäärää keskimäärin 1 500 kg/v, minkä käyttö loppui kun koneistustoiminto ulkoistettiin. Käytettävä hartsi on ollut Kiilto Oy:n toimittama Kylmähartsi F-900 ja kovete saman toimittajan Kovete K-1900. Näiden käyttömäärät on esitetty seuraavassa taulukossa:

Vuosi	Hartsi (tn)	Kovete (tn)
2003	30	20
2004	57	19
2005	61	19
2006	69	20
2007	72	22
2008	81	26
2009	36	12
2010	31	9

Hartsin maksimivarastointimäärä on 2300 kg ja kovetteen 2500 kg.

Lisäksi prosessissa käytetään pienemmässä mittakaavassa kemikaaleja Isocure 370/5 ja Isocure 670/5 (Nykyinen kauppanimi Ecocure). Molempien käyttömäärä on n. 300 kg/vuosi. Niitä käytetään keernojen valmistuksessa keernojen sidosaineena.

Kiinteistön lämmittämistä varten on kaksi polttoöljykäyttöistä lämmityslaitetta. Niitä käytetään ainoastaan tammi- ja helmikuussa ja keskimäärin kahdeksan tuntia vuorokaudessa. Muina aikoina lämmitystä ei tarvita sulatus- ja valuprosessien tuottaman lämmön vuoksi. Lämmityslaitteiden polttoöljyn kulutusmäärä on 7,8 kg/h ja 14,7 kg/h. Kevyen polttoöljyn tehollinen lämpöarvo on 42,7 MJ/kg ja 1 kWh = 3,6 MJ. Täten lämmityslaitteiden tehoiksi saadaan noin 93 kW ja 174 kW. Kevyt polttoöljy varastoidaan sisätiloissa kahdessa 1 000 l säiliössä. Säiliöissä on omat valuma-altaat.

Prosessit

Tuotantoprosessissa tai laitteistossa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Toiminnassa on käytössä yhteensä 8 sulatusuunia, joiden tehot ovat:

- 126 kW 4 uunia
- 90 kW 2 uunia
- 80 kW 1 uuni
- 40 kW 1 uuni

Ns. ”huippuvuosina” käytössä on sähkösulatusuunien lisäksi ollut enintään kolme öljyä polttoaineena käytävää uunia. Viime vuosina öljyä ei ole käytetty sulatukseen. Tuotannossa on varalla yksi öljyuuni, mutta sulatukseen käytetään nykyisin ja todennäköisesti lähivuosina ainoastaan sähköä, koska sähköuunien kapasiteetti riittää nykyisiin tuotantomääriin.

Vedenhankinta ja viemärointi

Prosessi ei kuluta vettä.

Energian käyttö ja energiatehokkuus

Laitos on nykyisen luvan myöntämisen jälkeen käyttänyt kahta energianlähdettä, sähköä ja kevyttä polttoöljyä. Sähköä on käytetty alumiinin sulattamiseen ja sulan ylläpitämiseen. Kevyttä polttoöljyä on käytetty kiinteistön lämmityksessä ja jonkin verran metallin sulatuksessa. Viime vuosina öljyä ei ole käytetty sulatukseen. Seuraavassa taulukossa on esitetty sähkön ja kevyen polttoöljyn kulutusmäärät.

Vuosi	Sähkö (GWh)	Kevyt polttoöljy (tn)
2003	1,50	33
2004	1,78	39
2005	1,57	66
2006	1,75	77
2007	6,40	75
2008	4,65	35
2009	3,60	25
2010	4,21	25

Laitoksen merkittävien energian kuluttajien on sulatus ja sulan ylläpito. Lisäksi energiaa kuluu paineilman tuottamiseen sekä itse kiinteistön ylläpitoon. Kaikille näille osa-alueille on tehty energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä viime vuosina:

- sulatus- ja ylläpitouunien lämmöneristävyttä on parannettu
- uunikapasiteetti on käytössä tuotannollisen tilanteen ja lähiajan tuotannon mukaisesti eli vältetään pitämästä uuneja valmiustilassa turhaan
- paineilmaverkosto on kunnostettu ja uudelleenjärjestetty
- ilmanvaihtoa on kehitetty
- kiinteistöä on kunnostettu.

Toiminnanharjoittaja toteaa, että energian käyttö on tällä hetkellä melko tehokasta huomioiden toimialan erityispiirteet ja taloudelliset realiteetit. Näköpiirissä ei ole suunnitelmia uusista energiansäästötoimenpiteistä, mutta niitä toki toteutetaan kun tulee ilmi mahdollisia kohteita.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Hakijalla ei ole ympäristöasioiden hallintajärjestelmää.

Liikenne

Muutoksia ei ole tapahtunut ympäristöluvassa esitettyihin tietoihin. Liikenne muodostuu pääasiassa työmatka- ja rekkaliikenteestä. Rekkaliikennettä on päiväänsä 2-3 autoa päivässä.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta on tehty käyttäen apuna valimoteollisuutta käsittelevää BREF-dokumenttia, Reference Document on Best Available Techniques in the Smelting and Foundries Industry.

Alla olevin perusteluin toiminnanharjoittaja toteaa, että hiekan regenerointilaitteistoa lukuun ottamatta Ruoveden valimolla on käytössä ympäristön kannalta parhaat käyttökelpoiset käytännöt ja tekniikka.

Materiaalin käsittely

- Sisään tuleva materiaali varastoidaan suljetuissa varastokonteissa, minkä vuoksi materiaali ei varastoinnin aikana kastu tai likaannu. Eri seokset merkitään asianmukaisesti, jolloin materiaalien sekoittumisvaaraa ei ole.
- Uudelleen sulatettava romu, eli lähinnä valukanavistot, laitetaan jälkikäsittelyvaiheessa omiin astioihinsa. Jokaiselle seokselle on oma merkitty astiansa. Romu säilytetään jälkikäsittelyosastolla sisätiloissa, mistä se noudetaan sulattoon.
- Kuona ja pieni määrä sellaisia valukappaleita, jotka toimitetaan sulatukseen Kuusakosken Heinolan tehtaalle, lastataan kuljetusta varten siirtolavalle. Koska valuprosessissa ei käytetä muotinvoiteluaineita, ei kappaleista valu kemikaaleja.
- Susikappaleet ja valukanavistot voidaan sulattaa uudelleen omassa prosessissa, jolloin niistä ei aiheudu ympäristövaikutuksia edes maantiekuljetuksen muodossa.
- Muottien suunnittelussa pyritään minimoimaan valukanaviston osuutta koko valukkeen painosta. Tällä vähennetään uudelleensulatamisen määrää.
- Sulaa metallia ei siirrellä tehtaassa vaan muotti tuodaan sulatusuunin viereen ja kaadetaan täyteen suoraan uunista.
- Prosessissa käytetään pääosin primääriharkkoa tuotevaatimuksista johtuvista syistä. Sekundääriharkkoa käytetään kuitenkin niissä tapauksissa, joissa se on teknisesti mahdollista.

Valujen viimeistely

- Raepuhalluslaitteessa sekä jälkikäsittelyn jokaisessa työpisteessä on suodattimin varustetut imurilaitteistot, jotka imevät käsittelyn aikana syntyvän irtopölyn.
- Lämpökäsittely tapahtuu sähkövastuksilla toimivalla lämpökäsittelyuunilla, joten BREF-dokumentissa mainittuja kaasuja ei synny. Myöskään kappaleesta itsestään ei käsittelyssä muodostu kaasuja.

Melutorjunta

- Tyhjennys on prosessin eniten meluavin työvaihe. Tyhjennys tapahtuu omassa suljetussa tilassa tuotantohallin sisällä. Kesähelteellä tilan ulko-ovia joudutaan joskus valitettavasti pitämään auki. Tämä aika on kuitenkin kesälomat huomioiden lyhyt aika vuodesta.

Jätevesien käsittely

- Hiekkavalimossa ei synny jätevesiä, koska prosessi ei käytä vettä.

Päästöt ilmaan

- Pöly- ja metallipäästöjen talteenotto on toteutettu mahdollisimman lähellä päästölähdettä. Kiinteistön seitsemän yleispoiston lisäksi pölyt otetaan talteen suoraan pölyävistä kohteista suodattimin varustettujen kohdepoistojen avulla.
- Kaikki em. kohdepoistolaitteistot on uusittu 2000-luvulla. Purkupaikan täryn poisto, purkupaikan yleispoisto ja jälkikäsittelyn poisto on uusittu vuonna

2000, minkä jälkeen niille on tehty parannustoimenpiteitä. Hiekkasiilon ja tuuliseulan poisto on uusittu vuonna 2007.

- Suodatinlaitteistot huolletaan ja suodattimet vaihdetaan asianmukaisesti.
- Lupamääräysten mukaisissa määräaikaismittauksissa on päästy luvassa määritettyihin hiukkasten raja-arvoihin.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

- Yksikön pienuuden vuoksi Ruoveden valimolla ei ole sertifioitua ympäristöasioiden hallintajärjestelmää. Tällainen kuitenkin on Alteams Oy:n muissa valioissa, joten yhtiössä ollaan tietoisia ja valveutuneita ympäristöasioista. Alteams Oy on osa ympäristöalalla toimivaa Kuusakoski-konsernia.

Sulatustekniikka ja energian käyttö

- Käytössä olevat uunit ovat sähkövastusuuneja. Nestekaasun käyttö sulatuksessa olisi sen suhteen ympäristöystävällisempää, että sulatuksen vaatima lämpöenergia voitaisiin tuottaa paikallisesti, jolloin ei syntyisi energiahäviötä, kuten syntyy kauempana tuotetun sähkön kuljettamisesta sähkölinjoja pitkin. Kaasu-uunit ovat kuitenkin kooltaan suurempia ja soveltuvat tehtaisiin (esim. Alteams Oy:n painevalutehtaat), joissa sulatetaan yhtä materiaalia suurempia määriä. Uunitekniikka ei siis olisi hyvin sovellettavissa Ruoveden tehtaan kaltaisessa pienessä yksikössä, joka käyttää pienempiä määriä useita valuseoksia.
- Sähköuunitekniikka ei sinänsä ole kovin monimutkaista. Energiansäästön näkökulmasta uunitekniikan sijaan tärkeämpää on uunien lämmöneristävyys. Uunien lämpövuorokausia on paranneltu viime vuosina.
- Energiaa ei käytetä muottien ja kappaleiden jäädyttämiseen vaan jäähtymisen annetaan tapahtua itsestään. Jäähtymisestä syntyvä energia siirtyy kiinteistön hyödyksi.

Kemiallisesti sidottu hiekka

- Hiekan sideaineena käytettävän hartsin ja kovetteen kulutus on pyritty minimoimaan invertoimalla nykyaikaisimmat uudet hiekansekoittajat. Moderneilla sekoittajilla annostelu toimii tarkasti ja kemikaalit sekoittuvat hiekkaan taiseisesti.
- Käytettävä hartsi ja kovete hankitaan tunnetulta suomalaiselta toimittajalta, jolloin voidaan olla varmoja laadusta ja koostumuksesta.
- Hiekan käyttöä minimoidaan suunnitteleamalla muotti niin, että hiekkaa tarvitaan mahdollisimman vähän, mutta kuitenkin niin, että muotista tulee riittävän kestävä.
- Tällä hetkellä jätehiekka, jota ei voida prosessissa enää käyttää, toimitetaan maanrakennusaineeksi. Markkinoilta olisi hankittavissa hiekan regenerointilaitteita, joilla käytetty hiekka voitaisiin puhdistaa hartsin ja kovetteen poistamiseksi hiekasta. Tällöin hiekka olisi uudelleen käytettävissä eikä hiekkaa muodostuisi juurikaan jätteeksi. Tähän asti on laskettu, että johtuen laitoksen pienestä koosta ja tuotantovolyymista, ei laiteinvestoinnille ole ollut taloudellisia edellytyksiä.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Prosessi ei kuluta vettä. Kuten aikaisemminkin, kunnan viemäriverkkoon johdetaan ainoastaan kiinteistön saniteettivedet.

Päästöt ilmaan

Tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätöksessä on määrätty laskettavaksi alumiinin, kuparin ja tinan vuosittaiset kokonaispäästöt (kg/a). Vuosittaiset päästöt on laskettu perustuen em. mallinnukseen. Toiminnanharjoittaja viittaa hakemuksessaan TYVI-raporttiin, jonka mukaan päästöt ovat vuosina 2009–2012 olleet seuraavat:

	2009	2010	2011	2012
Hiukkaset (t)	0,18	0,18	0,03	0,18
Typen oksidit (NO _x /NO ₂) (t)	0,10	0,10	0,04	0,04
Rikin oksidit (SO ₂ /SO ₂) (t)	0,10	0,10	0,04	0,04
Orgaaniset tinayhdisteet (kokonaistinana) (kg)	6,64	6,58	6,58	6,38
Kupari ja kupariyhdisteet (kuparina) (kg)	6,71	6,65	6,65	6,45
Alumiini (kg)	4,85	4,80	4,80	4,66

Kevyen polttoöljyn käytöstä metallin sulatuksessa on luovuttu asteittain. Tämä näkyy polttoöljyn käytön vähenemisenä ja sen myötä typen ja rikin oksidien määrien vähenemisenä. Vielä vuonna 2011 käytettiin pieniä määriä polttoöljyä pronssin sulatukseen, mutta vuodesta 2012 lähtien polttoöljyä on käytetty ainoastaan lämmitykseen.

Nykyisessä luvassa on annettu valimon poistoilman hiukkaspäästöille raja-arvo 10 mg/Nm³ (1.1.2005 alkaen). Päästön suuruus mitataan joka toinen vuosi. Hakemuksen liitteenä on esitetty hiukkaspäästömittausraportit vuosilta 2004, 2006, 2008 ja 2010. Mittausraporttien tulosten perusteella yhdessä kohdepoistossa raja-arvo on ylitetty vuonna 2004.

	Vaihteluväli mg/Nm ³	Mittauspisteiden määrä
2004	0,10-14,6	8
2006	1,3-6,66	8
2008	0,20-9,93	8
2010	0,22-3,9	10

Päästöt ilmoitetaan vuosiraportoinnissa. Välivuosina, jolloin mittausta ei tehdä, ilmoitetaan käyttötunteihin perustuva laskennallinen päästöarvo käyttäen edellistä mittaustulosta. Valimon poistoilman hiukkaspäästön lisäksi vuosittain ilmoitetaan polttoöljyn käytöstä aiheutuvat hiukkaspäästöt laskennallisena arvona, käyttäen öljyn ominaispäästöjä ja käytetyn öljyn määrää.

Oheisessa taulukossa esitetty yhteenveto hiukkaspäästöistä, eriteltyinä poistoilmasta ja polttoöljyn käytöstä aiheutuvat määrät:

Vuosi	Poistoilman hiukkaspäästö (tn/a)	Polttoöljyn hiukkaspäästö (tn/a)	Yhteensä (tn/a)
2005	0,4141	0,0185	0,43
2006	0,7911	0,0217	0,81
2007	0,7923	0,0217	0,81
2008	0,3769	0,0097	0,39
2009	0,1739	0,0071	0,18
2010	0,1697	0,0071	0,18

Metallien leviämismallinnus on tehty vuonna 2004. Toiminnanharjoittaja viittaa raporttiin jossa todetaan, että lasketut hiukkaspitoisuudet (PM₁₀) alittavat valtioneuvoston päätöksessä (480/96) annetun ulkoilmanlaadun ohjearvon (70 µg/m³) koko tarkastelualueella. Korkeimmat asuinalueiden pitoisuudet löytyvät valimon pohjoispuolelta, missä pölyn pitoisuuden vuorokausiarvo on noin 3 µg/m³.

Metallien ympäristöpitoisuuksille ei ole annettu Suomessa raja-arvoja, eikä kuparille, alumiinille tai tinalle ole annettu kansainvälisiä ilmanlaadun suositusarvoja, joten pitoisuuksia ei ole verrattu mihinkään arvoihin. Leviämismallinnuksessa metallien maksimipitoisuudet valimon pohjoispuolen asuinalueella olivat seuraavat:

Metalli	Tuntiarvo, µg/m ³	Vuosiarvo, µg/m ³
Alumiini, Al	3	0,02
Kupari, Cu	<1	0,01
Tina, Sn	1	0,02

Melu ja haju

Toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei muutoksia ole tapahtunut ympäristöluvassa esitettyihin tietoihin. Ympäristöluvan mukaan valumuottien ja keernan valmistuksessa käytetyistä orgaanisista sideaineista kuumennettaessa syntyvät orgaaniset aineet voivat aiheuttaa hajuhaittoja valimon lähiympäristössä. Furaanihartsien hajoamistuotteita ovat formaldehydi ja furfuryylialkoholi.

Valuprosessin aikana, kun sula kaadetaan muottiin, syntyy hiekkavalimolle ominaista hajua. Suurimmaksi osaksi hajuhaitta rajoittuu valimorakennuksen sisälle, mutta jonkin verran hajua kantautuu rakennuksen ulkopuolelle kiinteistön ilmanvaihdon kautta. Kun tuuli puhaltaa valimolta asutukseen suuntaan, on mahdollista, että jonkin verran valimon hajua on aistittavissa muutamana sadan metrin päässä valimosta.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

Ympäristöluvassa esitettyihin tietoihin ei ole tapahtunut muutoksia. Tämänhetkiset tiedot jätteiden keräämisestä, kuljettamisesta ja käsittelystä on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jätelaji	Jätteen kerääminen	Jätteen kuljettaminen	Hyötykäyttö / sijoittaminen
Furaani- ja keernahiekat	Siirtolava	Kone- ja kuljetus Leinonen Oy	Vanhan kaatopaikan maisemointi
Alumiinivalut, -lastut ja -kuona	Siirtolavat	Kuusakoski Oy	Uudelleen sulatus Al-harkkojen valmistamiseksi Kuusakosken Heinolan tehtaalla
Yhdyskuntajäte	Jätepuristin	Kone- ja kuljetus Leinonen Oy	Tarastejärven kaatopaikka
Puujäte	Siirtolava	Kone- ja kuljetus Leinonen Oy	Haketetaan ja toimitetaan polttoaineeeksi
Pahvi	Jätepuristin	Kone- ja kuljetus Leinonen Oy	Energiajätteeksi
Keräyspaperi	Paperinkeräysastia	Pirkanmaan jätehuolto	Uusiokäyttöön
Metalliromu	Siirtolava	Kuusakoski Oy	Uusiokäyttöön

Jättemäärät ja -lajit ovat vuosina 2006-2010 olleet seuraavat:

Jätelaji	Numero-tunnus	Kuiva-aine %	Jätteen tyyppi	Paino 2006 (tn/a)	Paino 2007 (tn/a)	Paino 2008 (tn/a)	Paino 2009 (tn/a)	Paino 2010 (tn/a)
Furaanihiekkä	101012	100	b	925	946	1160	488	386
Keernahiekkä	101012	100	b	120	113	112	60	51
Alumiinivalut	120199	100	a	12	6	2	1	2
Alumiinilastut	120103	100	a	27	8	0	8	0
Alumiinikuona	101003	100	a	41	29	36	23	11
Työstöemulsio	100109	0	c	8	0	0	0	0
Yhdyskuntajäte	200301	100	b	6	15	14	10	7
Puujäte	150103	100	b	1	30	31	19	3
Pahvi	150101	100	b	1	1	1	0	0
Keräyspaperi	200101	100	b	0,5	0	0	0	0
Metalliromu	150104	100	a	30	13	22	19	13

Jätteen tyyppi: a) tavanomainen, b) pysyvä ja c) vaarallinen jäte

Valimohiekkä on määrällisesti merkittävin toiminnassa syntyvä jätelaji. Jätteen joutuvan hiekan määrä on pystytty vähentämään vuonna 2007 tehdyn hiekan elvytysjärjestelmän uusinnan myötä. Modernimman järjestelmän avulla valimohiekkää pystytään hyödyntämään pidempään, mikä siis vähentää jätteen joutuvan hiekan määrää. Lisäksi on uusittu molemmat laitoksen hiekansekoittajat, minkä seurauksena on pystytty paremmin säätämään hiekan laatua.

Pääosin prosessissa syntyvä ”alumiinijäte” sulatetaan uudelleen omassa prosessissa. Valuprosessissa syntyvässä valukappaleessa on kiinni valukanavistot, jotka irrotetaan kappaleesta ennen kappaleen jatkojalostusta. Kanavistot ovat samaa materiaalia kuin itse kappale ja ne voidaan täysimittaisesti sulattaa uudelleen ja käyttää raaka-aineena uuden valuharkon tapaan. Sulatettavasta alumiinimäärästä keskimäärin noin 40 % on edellä mainittua kiertometallia ja loput 60 % uutta alumiiniharkkoa. Tuotannossa on syntynyt arviolta seuraavat määrät ”alumiiniromua”:

Vuosi	Tuotannossa syntyvä "alumiinromu" (tn)
2005	173
2006	223
2007	229
2008	273
2009	101
2010	97
2011	137
2012	84

Tämän lisäksi syntyy jonkin verran alumiinikuonaa sekä sellaisia alumiinikapaleita, joita ei voi sulattaa itse. Nämä menevät kokonaan hyötykäyttöön Kuusakoski Oy:n alumiinisulatossa. Alumiinikuona kerätään sulatusuuneista ns. kuona-astioihin, jotka tyhjennetään siirtolavalle odottamaan lavan täyttymistä ja sen myötä pois kuljetusta. Poiskuljetettava valuhiekka kuormataan suoraan valumuottien purun jälkeen siirtolavalle odottamaan lavan täyttymistä ja sen myötä pois kuljettamista. Varsinaista alumiinikuonan tai valuhiekan välivarastointia ei siis ole.

Työstöemulsiojätettä ei ole viime vuosina syntynyt johtuen koneistusliiketoiminnan ulkoistamisesta.

Normaalitoiminnassa puujätettä syntyy pääosin kuormalavoista ja muista puisista pakkausmateriaaleista. Jättemäärän vähentämiseksi pyritään käyttämään mahdollisimman kestäviä kuormalavoja, mutta kuitenkin mahdollisuuksien mukaan kierrätettyjä lavoja. Vuosien 2007-2009 suuremmat puujättemäärät aiheutuivat tuolloin kiinteistössä suoritetuista rakennustöistä.

Metalliromu koostuu suurimmalta osin käytöstä poistetuista laitteista. Määrä vaihtelee satunnaisesti ja yksittäiset laitteet painavat melko paljon.

Vuonna 2007 Alteams Oy on teettänyt Ruoveden furaanihiekkasta hyötykäyttökelpoisuustutkimuksen. Lausunnon mukaan hiekka soveltuu hyötykäytettäväksi maanrakennusaineena muilla kuin tärkeillä tai muilla vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla.

Muita selvityksiä ja lausuntoja hiekan sijoituskelpoisuudesta ovat:

- TKK Valimotekniikan laboratorion professori Tk Juhani Orkas:n antama lausunto valimojen ylijäämähiekkojen kaatopaikkakelpoisuudesta. Lausunto perustuu laajaan Suomessa vuosina 1998-2000 tehtyyn perusselvitykseen valimoiden ylijäämähiekan hyötykäyttö- ja sijoituskelpoisuudesta.
- Kuusakoski Oy:n (Alteams Oy:n sisaryhtiö) vuonna 2005 VTT:llä teettämä furaanihiekan kaatopaikkakelpoisuusselvitys.

Kone- ja Kuljetus Leinonen Oy:n kanssa on vuonna 2005 laadittu sopimus valimohiekan loppusijoituksesta. Kyseinen sopimus on toistaiseksi voimassa. Kone- ja Kuljetus Leinonen Oy on saanut kesäkuussa 2009 toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan, mikä mahdollistaa hiekan sijoittamisen.

Päästöt maaperään (estäminen)

Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartassa Alteamsin Ruoveden valimon alue on merkitty suurimmalta osaltaan hiekka-alueeksi, lukuun ottamatta kiinteistön luoteis- ja länsiosia, jotka ovat kartassa osittain turvealuetta. Kiinteistöllä on tehty pohjatutkimus teollisuushallin perustamistavan selvittämiseksi. Lisäksi kiinteistölle on asennettu viisi pohjavesiputkea, joiden asennuksen yhteydessä on tehty havaintoja maaperän laadusta.

Kiinteistön lounaisosaan on 1980- ja 1990-luvuilla läjitetty valimotoiminnasta syntynyttä valuhiekkaa usean metrin paksuiseksi kerrokseksi. Valuhiekkakan alla on turvetta ja siltistä hiekkaa.

Pintavettä imeytyy maaperään pinnoittamattomilla alueilla. Maaperään imeytynyt vesi muodostaa orsivettä huonosti vettä läpäisevän silttisen hiekkakerroksen ja turvekerroksen päälle. Pohjavesiputkien asennuksen yhteydessä orsivettä havaittiin purkautuvan ojaan turvekerroksen päältä kiinteistön lounaiskulmassa.

Pohjaveden muodostuminen kiinteistön alueella on maaperän heikosti vettä läpäisevissä hienorakeisista kerroksista johtuen kaikkiaan vähäistä, mutta pohjavettä voi muodostua alueilla, joilla hienorakeiset maakerrokset on poistettu tai kiinteistön pohjois- ja koillisosissa, joissa hienorakeisia maakerroksia ei välttämättä ole.

Alteamsin Ruoveden valimo ei sijoitu alueelle, jolla olisi voimassa vesilain (264/1961) nojalla annettuja suoja-alueääräyksiä.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset pintavesien laatuun

Ulkoalueet, joilla käsitellään valuhiekkaa tai kemikaaleja, on asfaltoitu ja pintavedet johdetaan pintavesijärjestelmän kautta ojaan, joka virtaa etelään, ulos pohjavesialueelta. Asfaltoimattomilta piha-alueilta sadevedet pääosin imeytyvät maaperään ja haihtuvat. Valimon alueelta ojaan johtuvien vesien laatua seurataan olemassa olevan ympäristöluvan mukaisin tarkkailukeinoin. Oja yhdistyy myöhemmin muihin pintavesiuomiin ja purkautuu lopulta noin kahden kilometrin päässä Ruoveden Rajalahdenselkään. Oja ja siihen yhdistyvät haarat keräävät vettä koko teollisuusalueelta sekä maatalousalueilta. Hakija toteaa, että valimon toiminta ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia alueen pintavesistölle.

Havaintopaikka kevät/syyskuu vuosi	Sadevv. k07	Oja k07	Oja k08	Sadevv. s10	Oja s10	Sadevv. k11	Oja k11	Sadevv. s11	Oja s11
Kiintoaine (mg/l)	110					18		199	
Sameus (FNU)	55					30		306	
COD (mg/l)	66					21		330	
Al (µg/l)	3100					3500		4050	
Cu (µg/l)	110					270		433	
Sn (mg/l)	<0,005					<0,001		<0,01	
Fenolit (µg/l)	98,3	13,9	1,0	0,13	0,14	21,0	0,55	4	<2
PAH(µg/l)	0,23	0,24	0,01	0	0	0,16	0	<1,6	<1,6
Öljyhiilivedyt (µg/l)	1100					<100		230	
pH	4,2					4,2		4,5	

Vaikutukset pohjavesien laatuun

Käytössä olevan aineiston ja tehtyjen pohjaveden pinnankorkeusmittausten perusteella pohjaveden arvioitu virtaussuunta Alteams Ruoveden kiinteistön alueella on koilliseen. Pohjaveden pinnankorkeushavainnot huomioon ottaen on mahdollista, että pohjavettä virtaa kiinteistön alueelta myös etelään kallio-perän ruhjevyyöhykettä myöten. Laitoksen nykyisellä toiminnalla ei ole hakijan mukaan merkittäviä vaikutuksia pohjavesien laatuun, eikä laitos aiheuta vaaraa Ruoveden kunnan vedenottamolle.

Havaintopaikka kevät/syyskuu vuosi	Hp4 k07	Hp1 k08	Hp4 k08	Hp1 s10	Hp4 s10	Hp1 k11	Hp4 k11	Hp1 s11	Hp4 s11
Sähkönjohtavuus (mS/m)	13,6	70,8	11,3	165,0	12,1	83,0	11,2	58,7	12,1
COD (mg/l)	<0,32		0,75	73	<0,7	27	<0,7	160	<15
Al (µg/l)	100	410	380	31000	200	12000	170	6180	<20
Cu (µg/l)	<5	720	<5	380	<5	180	<5	136	<10
Sn (mg/l)	<0,005		<1	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,01	<0,01
Zn (µg/l)	<5	1800	7,3	1500	<5	1400	<5	953	<10
Cr (µg/l)	3,4	<2	<2	10	<2	4,2	<2	<10	<10
Fenolit (µg/l)	0		0	98,7	6,9	27,3	9,5	<2	<2
PAH(µg/l)	0,03		0	0,034	0	0,024	0,011	<1,6	<1,6
Öljyhiilivedyt (µg/l)	<100		110	<100	<100	<100	<100	<30	<30
pH	5,8	6,5	5,8	4,4	5,6	4,6	5,9	4,6	5,9

Vaikutukset ilman laatuun

Valimon aiheuttama ympäristökuormitus energiankäytön lisäksi liittyy ilman hiukkaspäästöihin. Nykyisen luvan aikana hiukkaspäästöjä on tarkkailtu luovassa määritetyllä tavalla ja toiminnanharjoittaja toteaa, että mittaustulosten perusteella viranomaisen määrittämiin raja-arvoihin on päästy, lukuunottamatta v.2004 tapahtunutta yksittäistä raja-arvon ylitystä.

Vaikutukset ympäristömeluun

Muutoksia ei ole tapahtunut ympäristöluvassa esitettyihin tietoihin.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Muutoksia ei ole tapahtunut ympäristöluvassa esitettyihin tietoihin.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Yleiset tarkkailtavat kohteet

- Tuotannon toiminta-aika (h/a) ja tuotannon määrä (t/a)
- Poistoilman puhdistuslaitteiden käyttöaika (h/a)
- Poistoilman puhdistuslaitteiden suodatinten tarkastus osana kunnossapito-ohjelmaa
- Laatu- ja kulutustiedot seuraavista:
 - Raaka-aineet
 - Polttoaineet
 - Energia
 - Veden otto ja jätevesi
 - Kemikaalit
- Toiminnassa syntyneet jätteet, niiden laatu ja määrä, varastointitapa, kuljetus- ja käsittelytavat sekä toimituspaikat.
- Syntyneet häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet, niiden syyt, kestoajat sekä niiden aikana syntyneet päästöt ja jätteet.
- Toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa.

Ilmapäästöjen tarkkailu

Hiukkaspäästöt (valimon ilmanpoistoista)

Hiukkaspäästöt ilmaan mitataan joka toinen vuosi ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ajanhetkellä, jolloin tehtaassa on käynnissä tavanomainen tuotanto-toiminta. Tuloksena saadaan päästön suuruus yksikössä g/h. Päästön suuruus suhteutetaan tarkasteluvuoden toteutuneeseen tuotantoaikaan ja raportoidaan vuosittain yksikössä t/a.

Rikkidioksidit, typen oksidit ja hiukkaset (kevyestä polttoöljystä syntyvät)

Parametrit lasketaan kaavoilla, jotka on esitetty ympäristökeskusten julkaisemassa ohjeessa "Täyttöohje kattilalaitosten ympäristölupahakemuksen liitelomakkeelle 6012a". Pirkanmaan ympäristökeskuksen kanssa on sovittu, että käytetään kyseisiä kaavoja Alteams Oy:n Ruoveden tehtaalla käytettävän kevyen polttoöljyn aiheuttamien ilmapäästöjen määrittämiseen.

Vesiin joutuvien päästöjen tarkkailu

Pohjavesien laadun tarkkailu

Alueelle on vuonna 2002 laitettu viisi pohjaveden havainnointiputkea Hp1-Hp5. Näistä Hp3 on todettu kuivaksi ja Hp2:n antoisuus huonoksi.

Pohjavesien laatua tarkkaillaan kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, ulkopuolisen asiantuntijan ottamilla näytteillä. Näytteet otetaan kahdesta havaintoputkesta, joista toinen on pohjaveden virtaussuunnassa valimon yläpuolella ja toinen alapuolella. Koska putket Hp2 ja Hp3 ovat antoisuudeltaan huonoja, otetaan näytteet putkista Hp1 ja Hp4.

Näytteistä analysoidaan: sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Cr}), alumiini, kupari, tina, sinkki, kromi, fenolit (kokonaispitoisuus), PAH-yhdisteet (kokonaispitoisuus), öljyhiilivedyt ja pH. Jokaisella näytteenottokerralla mitataan pohjaveden pinnankorkeus.

Pintavesien laadun tarkkailu (valimon päästöt pintavesiin)

Valimon päästöjä pintavesiin tarkkaillaan kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, ulkopuolisen asiantuntijan ottamilla näytteillä. Näytteet otetaan sadevesiviemärin tarkastuskaivosta.

Näytteistä analysoidaan: kiintoaine, sameus, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Cr}), alumiini, kupari, tina, fenolit (kokonaispitoisuus), PAH-yhdisteet (kokonaispitoisuus), öljyhiilivedyt ja pH.

Pintavesien laadun tarkkailu (valimohiekan vaikutukset pintavesiin)

Valimon tontin täyttämiseen käytetyn valimohiekan vaikutuksia pintavesiin tutkitaan kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, ulkopuolisen asiantuntijan ottamilla näytteillä. Näytteet otetaan joko Autiontien alittavan maantierummun pohjoispuolelta tai eteläpuolelta.

Näytteistä analysoidaan fenolit (kokonaispitoisuus) ja PAH-yhdisteet (kokonaispitoisuus).

Tarkkailutietojen raportointi

Yleisten tarkkailtavien kohteiden numeeriset raportointitiedot raportoidaan Vahti-palvelun kautta. Sanalliset raportointitiedot lähetetään sähköpostitse osoitteeseen: kirjaamo.pir.@ymparisto.fi

Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaisia tarkkailutoimia on suoritettu lähes kymmenen vuoden ajan. Nykyiset tarkkailuveloitteet aiheuttavat Ruoveden valimon liiketoiminnan laajuuteen ja ympäristökuormitusriskiin nähden merkittäviä kustannuksia. On ilman muuta tärkeää aika-ajoin mittauksin todentaa, että valimon toiminnasta ei koidu riskiä ympäristölle. Mittausten laajuutta ja sisältöä määritettäessä olisi kuitenkin tärkeää arvioida mittausten tuottama

todellinen hyöty ympäristönsuojelun näkökulmasta. Tämän vuoksi Alteams Oy esittää seuraavassa muutamia näkökohtia tarkkailuun liittyen.

Ilmapäästöjen tarkkailu

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti ilmapäästöjä on tarkkailtu joka toinen vuosi tehtävissä määräaikaismittauksissa vuodesta 2004 lähtien. Poistoilman hiukkaspitoisuudelle on asetettu raja-arvoksi 10 mg/Nm³. Mittaustulokset osoittavat, että raja-arvon ylityksiä ei juuri ole ollut. Valimoprosessi on pysynyt ja tulee todennäköisimmin myös jatkossa pysymään muuttumattomana.

Raja-arvon alittavien mittaustulosten, pitkän mittaushistorian ja prosessin muuttumattomuuden vuoksi Alteams Oy ehdottaa määräaikaismittausten suoritustiheyden harventamista nykyisestä. Syntyneiden ilmapäästöjen vuosittaiset kokonaismäärät määritettäisiin nykyiseen tapaan viimeisimmän mittaustuloksen ja kuluneen vuoden käyntituntien perusteella.

Pohjavesien laadun tarkkailu

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti pohjavesien laatua on tarkkailtu ottamalla näytteet kaksi kertaa vuodessa pohjavesiputkista Hp1 ja Hp4. Hp1 sijaitsee pohjaveden virtaussuunnassa valimon yläpuolella ja Hp4 valimon alapuolella. Muut virtaussuunnassa valimon alapuolella sijaitsevat putket on todettu antoisuudeltaan huonoiksi.

Hp1:stä otetuissa näytteissä on havaittu pieniä määriä fenoliyhdisteitä. Hp1 on sijoitettu 1980-1990 lukujen aikana muodostuneen valuhiekkakasan kohdalle. Tehtyjen selvitysten perusteella Alteams Oy:n käyttämä asiantuntija suosittelee Hp1:n poistamista käytöstä tukkimalla se asianmukaisella tavalla. Hp4:stä otetuissa näytteissä ei ole havaittu mitään viitteitä valimon vaikutuksista pohjaveteen.

Koska Hp4 sijaitsee Ruoveden kunnan vedenottamon puoleisella laidalla valimokiinteistöä ja sen nykyinen antoisuus mahdollistaa näytteenoton, ja koska Hp1 suositellaan poistettavan käytöstä, Alteams Oy ehdottaa mahdollisen pohjaveden laaduntarkkailun kohdentamista jatkossa ainoastaan putkeen Hp4.

Koska tarkkailua on suoritettu jo seitsemän vuoden ajan, eikä tarkkailuaikana ole todettu valimosta aiheutuneen merkittäviä vaikutuksia pohjaveden laatuun tai uhkaa kunnan vedenottamolle, Alteams Oy esittää näytteenottoa suoritettavaksi ainoastaan kerran vuodessa nykyisen kahden kerran sijaan.

Pintavesien laadun tarkkailu

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti pintavesien laatua on tarkkailtu ottamalla näytteet kaksi kertaa vuodessa sadevesiviemärin tarkastuskaivosta sekä valimon tonttia sivuavasta ojasta.

Ojaveden analysointiin liittyy kaksi tulosten pätevyyden kannalta haasteellista tekijää. Ensinnäkin ojassa virtaa hyvin vähän vettä, jopa keväisin heti lumien

sulamisen jälkeen. Toiseksi valimon vaikutuksia ojaveteen ei tällä näytteenotolla pystytä todentamaan, koska suurin osa vähäisestä ojavedestä kertyy kauempaa valtatie toiselta puolelta. Tämän lisäksi raja-ojana toimivaan ojaan johtuu vettä naapurikiinteistöltä, jossa toimii Pihlavan Ikkuna Oy:n puunjalostustehtas.

Valimon piha-alue on asfaltoitu ja pihan sadevedet johdetaan asfaltoidulla alueella sijaitsevaan sadevesikaivoon. Kaivosta vedet johdetaan umpiputkea pitkin edellä kuvattuun raja-ojaan. Vesianalyysit sadevesikaivosta kuvastavat valimon aiheuttamia vaikutuksia pintaveteen paremmin kuin ojavesianalyysit. Tämän vuoksi Alteams Oy ehdottaa ojavesinäytteenotosta luopumista. Lisäksi ehdotuksena on, että näytteenotto sadevesikaivosta suoritettaisiin jatkossa kerran vuodessa pohjavesinäytteenoton yhteydessä.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Muutoksia ei ole tapahtunut ympäristöluvassa esitettyihin tietoihin.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Lupahakemusta on täydennetty 15.3.2013 ja 14.5.2013.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Ruoveden kunnan ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustauluilla 15.4.–15.5.2013. Ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät selvitykset ovat olleet kuulutusajan yleisesti nähtävillä Ruoveden kunnassa.

Lupahakemuksesta on annettu erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksesta, Ruoveden kunnanhallitukselta ja Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Pirkanmaan ELY-keskus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Valimo sijaitsee Kirkkokankaan I-luokan pohjavesialueella osittain pohjaveden muodostumisalueella. Toiminnanharjoittajan mukaan valimon piha-alueelle on läjitetty valimohiekkaa vuosina 1983-2003. Pohjaveden laatua laitosalueella on tarkkailtu tarkkailusuunnitelman mukaisesti kahdesti vuodessa. Pohjavesitarkkailu on osoittanut kohonneita fenolipitoisuuksia pohjavesissä erityisesti pohjavesiputkessa, joka sijaitsee valimohiekan entisellä läjitysalueella. Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että entisen läjitysalueen maaperän ja pohjaveden puhtaus tulee varmistaa laatimalla valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arviointi riskitarasteluineen. Tutkimussuunnitelma tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukseen viimeistään kuukautta ennen selvityksen aloittamista.

Alteams Oy on toimittanut 13.5.2013 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon ehdotuksen tarkkailusuunnitelmaksi (täydennys ympäristölupahakemukseen). Toiminnanharjoittaja esittää, että pohjaveden tarkkailua tehtäisiin jatkossa ainoastaan yhdestä pohjavesiputkesta kerran vuodessa. Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että pohjavesitarkkailua tulee jatkaa nykyisellään kahdesta pohjavesiputkesta kahdesti vuodessa. Myös pintavesitarkkailua tulee jatkaa nykykäytännön mukaisesti kahdesti vuodessa sadevesiviemärin tarkastuskaivosta ja valimon tonttia sivuavasta ojasta.

Tarkkailusuunnitelmaa tulee tarpeen mukaan täydentää maaperän pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arvioinnin valmistuttua ELY-keskuksen kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

Ilmapäästöjen mittaus voidaan jatkossa tehdä neljän vuoden välein. Hiukaspitoisuuden lisäksi tulee mitata alumiinin, kuparin ja tinan pitoisuudet.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on jätetty yksi muistutus. Muistutuksen tekijät tuovat muun muassa esille, että heidän omakotitalonsa sijaitsee tien toisella puolella n. 100 m päässä takapihasta. Jo vuosia valimosta on tullut joka viikko ikäviä hajuhaittoja. Silloin ei voi oleskella pihalla tai viedä pyykinpesukoneen ulos niihin tulevien mustien sadepilkkujen takia. Hajuhaitta on usein pahimmillaan aikaisin aamuna. Muistutuksen tekijät ovat myös huolissaan valimon aiheuttamista terveyshaitoista.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on kirjeellä 29.5.2013 annettu mahdollisuus vastineen antamiseen hakemuksesta jätetyn lausunnon ja muistutuksen johdosta. Vastineessa todetaan seuraavaa:

Lausunnossaan Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että entisen hiekanlajitusalueen maaperän ja pohjaveden puhtaus tulisi varmistaa laatimalla pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arviointi. Vuonna 2011 Alteams Oy on teettänyt selvityksen valimoalueen pohjavesiolosuhteista, omavalvontana asennuttanut kolme uutta pohjavesiputkesta, sekä ottanut putkista lupamääräysten ulkopuolisia näytteitä. Tehtyjen selvitysten perusteella on todettu, että fenolijyhdisteiden esiintyminen hiekanlajitusalueella sijaitsevan vanhan pohjavesiputken vesinäytteessä on ainoastaan paikallinen eikä kulkeudu hiekanlajitusalueen ulkopuolelle. Esiintymä aiheutuu asiantuntijoiden mukaan lajitusalueen pohjavesiputkesta, jonka siiviläosio sijoittuu hiekkakerroksen sisään. Tästä syystä Alteams Oy on esittänyt, että kyseinen pohjavesiputki poistettaisiin käytöstä tukkimalla se asianmukaisesti. Koska asiasta on jo teetetty asiantuntijaselvitykset ja esitetty toimenpidesuunnitelma, Alteams Oy katsoo, että Pirkanmaan ELY-keskuksen esittämä riskiarviointi ei ole tarpeellinen.

Lausunnossaan Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että pohjavesitarkkailua tulisi jatkaa nykyisellään kahdesta pohjavesiputkesta kahdesti vuodessa. Koska pohjavesitarkkailua on suoritettu jo seitsemän vuoden ajan, eikä tarkkailuaikana ole todettu valimosta aiheutuneen merkittäviä vaikutuksia pohjaveden laatuun tai uhkaa kunnan vedenottamolle, Alteams Oy edelleen esittää näytteenottoa suoritettavaksi yhdestä pohjavesiputkesta (Hp4 Ruoveden kunnan vedenottamon puoleisella laidalla valimokiinteistöä) yhden kerran vuodessa.

Lausunnossaan Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että pintavesitarkkailua tulisi niinkään jatkaa kahdesti vuodessa sadevesiviemärin tarkastuskaivosta ja valimon tonttia sivuavasta ojasta. Kuten Alteams Oy on lupahakemuksen täydennyksessä 13.5.2013 todennut, ojaveden analysointiin liittyy tulosten pätevyyden kannalta haasteellisia tekijöitä (ojan hyvin vähäinen vesimäärä sekä ojaveden kertyminen valtatie toiselta puolelta ja naapurikiinteistössä toimivan Pihlavan Ikkunat Oy:n puunjalostustehtaan alueelta). Tästä syystä Alteams Oy edelleen esittää ojavesitarkkailusta luopumista ja tarkkailun kohdentamista kerran vuodessa suoritettavaan sadevesikaivonäytteenottoon.

Muistutuksen tekijät kertovat havainneensa hajuhaittoja omakotitalonsa pihamaalla sekä mustia pilkkuja kuivumassa olleissa pyykeissä. Hiekkavalimon toiminnasta syntyy pienessä määrin valimon hajua. Hajun aistimiseen valimon ympäristössä vaikuttavat ilmastolliset tekijät kuten vallitseva ilmankosteus ja tuulen suunta. Saattaa olla, että teollisuusalueen lähellä (n. 200 m päässä) sijaitsevalla asutusalueella valimon hajua on aika-ajoin aistittavissa tietyissä sääolosuhteissa. Alteams Oy:n tekemien omien havaintojen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että valimon aiheuttama hajuhaitta ei asutusalueella ole jatkuva eikä merkittävä. Tätä puoltaa myös seikka, että muistutuksen tekijöiden valituksen lisäksi ei hajuhaitasta ole vuosien varrella ilmaantunut muita valituksia.

Alteams Oy:n valimossa on käytössä asianmukaiset poistoilmansuodattimet. Vuodesta 2004 lähtien on valimon hiukkaspäästöjä tarkkailtu ympäristöluvan määräämällä tavalla eikä normiston ylittäviä pitoisuuksia ole havaittu.

ALUEHALLINTOVIRASTON PÄÄTÖS

Ratkaisu

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tarkistaa Pirkanmaan ympäristökeskuksen 4.7.2003 Valutyö Autio & Co Oy:lle (nykyinen Alteams Oy Ruoveden valimo) myöntämän ympäristöluvan Dnro PIR-2002-Y-745-111 lupamääräykset.

Tarkistetut lupamääräykset korvaavat Pirkanmaan ympäristökeskuksen 4.7.2003 myöntämän luvan määräykset kokonaisuudessaan ja kuuluvat seuraavasti:

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Päästöt vesiin ja viemäriin

1. Valimon piha-alueella on oltava asfaltti niiltä alueilta, joilla kuljetetaan, käsitellään tai varastoidaan polttoainetta, kemikaaleja tai jätteitä. Asfaltin kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Mahdolliset vauriot päällysteessä on aina korjattava viipymättä. Piha-alueen sadevedet on koottava sadevesikaivoihin ja johdettava pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle.

Päästöt ilmaan

2. Valimon poistoilman hiukkaspitoisuus saa olla korkeintaan 10 mg/Nm^3 . Päästöraja-arvoa katsotaan noudatetun, jos kunkin mittausarjan keskiarvo ei ylitä raja-arvoa. Tavoitteena on että laitoksen normaalitoiminnan aikainen hiukkaspäästö ilmaan on korkeintaan 5 mg/Nm^3 .

3. Suodattimet on huollettava säännöllisesti. Huoltotoimenpiteistä tulee raportoida ympäristönsuojelun vuosiraportoinnin yhteydessä.

4. Laitoksessa polttoaineena käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia.

Melu ja värinä

5. Laitoksen aiheuttama melutaso lähimpien asuinrakennusten piha-alueella ei saa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

6. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn. Jätteet on ensisijaisesti hyödynnettävä aineena tai toissijaisesti energiantuotannossa. Vain hyötykäyttöön kelpaamattomat jätteet, tai jätteet, joiden hyötykäytön järjestäminen on teknisesti tai taloudellisesti kohtuutonta, voidaan toimittaa loppukäsiteltäväksi.

Tavanomaisesta yhdyskuntajätteestä poikkeavasta kaatopaikalle toimitettavasta jätteestä on teetettävä kaatopaikkakelpoisuustesti. Säännöllisesti syntyvän samanlaatuisen jätteen kaatopaikkakelpoisuus on varmistettava laadunvalvontatestein kaatopaikan pitäjän edellyttämin väliajoin.

Jätteen kuljettajan tulee olla merkittynä ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin.

7. Vaaralliset jätteet on säilytettävä asianmukaisesti merkityissä astioissa tai säiliöissä katettuina tai muuten vesitiiviisti reunakorokkein varustetulla alueella. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan ja ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Öljyjätteeseen ei saa varastoinnin aikana sekoittaa muuta jätettä tai ainetta eikä eri öljyjätelaatuja saa tarpeettomasti sekoittaa keskenään. Nestemäiset vaaralliset jätteet on varastoitava tii-

viillä alustalla niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle. Vaarallisten jätteiden pääsy maaperään, pohja- tai pintavesiin ja sadevesiviemäriin sekä kiinteistössä viemäriin on estettävä.

8. Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä tällaisen jätteen vastaanotto on hyväksytty.

Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava jätelain 121 §:n mukainen siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 24 §:ssä velvoitetut tiedot.

Varastointi

9. Polttoaineet, kemikaalit ja jätteet on kuljetettava, varastoitava ja käsiteltävä niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa tai pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille.

Laitoksen säiliö- ja varastoalueet sekä kemikaalien lastauspaikat on varustettava asianmukaisilla suojauksilla ja sellaisilla viemäröinti- ja venttiilijärjestelmillä, että sade- ja hulevedet voidaan johtaa valvotusti ja hallitusti pois. Säiliöiden ja putkistojen kuntoa tulee seurata säännöllisesti.

10. Kemikaalit on varastoitava asianmukaisesti merkityissä astioissa kate-tussa reunakorokkein varustetussa tiivispohjaisessa varastossa, jota ei ole viemäröity. Keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit eivät saa vuototilanteissa päästä kosketuksiin toistensa kanssa. Nestemäiset kemikaalit on sijoitettava suoja-altaisiin. Altaiden on oltava tiiviitä ja kemikaalien varastointiin soveltuvasta materiaalista valmistettuja. Niiden tilavuuden on oltava vähintään suurimman altaassa varastoitavan kemikaalisäiliön tilavuus. Mikäli varasto on viemäröity, kaikki säiliöt on varustettava suoja-altain ja viemäri on voitava sulkea.

11. Nestemäiset polttoaineet on varastoitava kaksoisvaippasäiliössä tai tiiviiseen suoja-altaaseen sijoitetussa säiliössä. Suoja-altaan tilavuus on mitoitettava siten, että vuototilanteessa altaaseen sopii vähintään 1,1 kertaa siihen sijoitetun suurimman säiliön nestetilavuus. Säiliö on varustettava ylitäytönes-timellä sekä kaksoisvaippasäiliö myös vuodonilmaisimella. Säiliöiden kunto on tarkastettava säännöllisesti. Öljysäiliöiden täyttöpaikat on oltava nesteitä läpäisemättömiä.

Paras käyttökelpoinen tekniikka, BAT

12. Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialansa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehitymisestä ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon. Prosesseissa sekä kone- ja laitehankinnoissa parasta mahdollista tekniikkaa on hyödynnettävä siten, että päästöt, energiaku-lutus ja laitoksen ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

13. Toiminnanharjoittajan on varauduttava ennakolta poikkeuksellisiin tilanteisiin, joita varten on oltava toimintasuunnitelma. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen ja niiden leviämisen estämiseksi ja päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi. Vuotojen leviämisen torjumiseksi on varattava imeytysaineita ja torjuntakalustoa polttonesteiden talteenottoa varten. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Laitteet tulee saattaa normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se teknisesti on mahdollista.

Toimintasuunnitelma on pyydettyä esitettävä ympäristönluvan valvontaviranomaisille.

14. Kaikista toiminnan ympäristövaikutuksia lisäävistä häiriötilanteista, joissa kemikaalia, polttoainetta tai muuta ainetta pääsee vuotamaan maaperään, pinta- tai pohjavesiin, viemäriin tai haihtumaan ilmaan sekä poikkeuksellisista erityisiä toimia vaativista jäte-eristä on viipymättä ilmoitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yllämainituissa tilanteissa on myös välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin vahinkojen torjumiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Maaperän pilaantuneisuuden selvittäminen

15. Entisen läjitysalueen maaperän ja pohjaveden puhtaus tulee varmistaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta laatimalla valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arviointi riskitar kasteluineen. Tutkimussuunnitelma tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukseseen hyväksyttäväksi viimeistään kuukautta ennen tutkimuksen aloittamista. Selvitys on toimitettava ELY-keskukselle viimeistään 31.12.2014. Selvitykseen on liitettävä tiedot valimohiekan, läjitysalueen tilavuudesta, täytöhistoriasta ja alueelle mahdollisesti läjitetyistä muista jätteistä.

Tarkkailu ja raportointi

16. Laitoksen ilmaan johdettavat hiukkaspäästöt ja metallipäästöt (alumiini, kupari, tina) on mitattava neljän vuoden välein vuodesta 2014 lähtien.

Päästöt ilmaan on mitattava hyväksytyyn mittaajan toimesta. Mittaajalla tulee olla käyttämiensä mittausten menetelmien (CEN, ISO tai muu kansallisesti tai muuten hyväksytty menetelmä) akkreditointi. Mittaajan pätevyys on osoitettava valvovalle viranomaiselle toimitettavassa mittaussuunnitelmassa. Mittaussuunnitelma on toimitettava Pirkanmaan ELY-keskukselle viimeistään kuukausi ennen mittausten suorittamista.

Olosuhteet mittaustilanteessa on järjestettävä siten, että mittaus edustaa tavanomaisia käyttöolosuhteita. Tulosten yhteydessä on ilmoitettava käytetty

standardi ja arvioitava menetelmän kokonaisepävarmuus. Päästömittausten tulokset tulee esittää mg/Nm³, g/h ja kg/a. Mittausraportti on toimitettava heti sen valmistuttua Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

17. Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla pohjavettä kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, otettavilla näytteillä. Näytteet otetaan pohjavesiputkista Hp1 ja Hp4. Pohjavedestä tehdään seuraavat määritykset: sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Cr}), alumiini, kupari, tina sinkki, kromi, fenolit (kokonaispitoisuus), PAH-yhdisteet (kokonaispitoisuus), öljyhiilivedyt ja pH. Pohjavedenpinnan korkeus on mitattava jokaisella näytteenotokerralla.

Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla pintavettä kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, sadevesiviemärin tarkastuskaivosta otettavilla näytteillä. Pintavedestä tehdään seuraavat määritykset: kiintoaine, sameus, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Cr}), alumiini, kupari, tina, fenolit (kokonaispitoisuus), PAH-yhdisteet (kokonaispitoisuus), öljyhiilivedyt ja pH.

18. Laitoksen vesipäästöjen tarkkailu, mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta CEN- tai ISO-standardien tai niiden puuttuessa vastaavan kansainvälisen tai kansallisen standardin mukaisesti. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden kokonaisepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta. Mittausraportti on toimitettava heti sen valmistuttua Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

19. Toiminnanharjoittajan tulee osallistua Ruoveden alueen ilmanlaadun yhteisseurantaan, mikäli kunnan alueella järjestetään yhteisseurantaa. Yhteistyöstä tulee sopia erikseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

20. Luvan saajan on toimitettava laitoksen toimintaa koskeva käyttö- ja tarkkailusuunnitelma, jossa on huomioitu tässä päätöksessä annetut lupamääräykset, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 31.12.2014. Tarkkailua voidaan tarvittaessa muuttaa Pirkanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, tarkkailun kattavuutta tai lupamääräysten valvottavuutta.

21. Laitoksen käytöstä ja käytön valvonnasta sekä häiriötilanteista, laitoksen ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toteutuneista ympäristönsuojelutoimenpiteistä, päästöistä ja jätteistä on pidettävä kirjaa. Seurantakirjanpitoon on merkittävä vuosittaista raportointia varten tarvittavat tiedot. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

22. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle edellistä vuotta koskeva raportti. Vuosiraporttitiedot on toimitettava ensisijaisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään soveltuvassa muodossa ja niistä tulee käydä ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- laitoksen vastuuhenkilön yhteystiedot
- tiedot tuotannosta ja käyntiajoista
- raaka-, poltto- ja apuaineiden laatu- ja kulutustiedot
- vuosipäästöt ilmaan laskentaperusteineen (hiukkasten ja metallien päästöt)
- mittausraportit
- yhteenveto toiminnassa syntyneistä jätteistä, niiden laadusta ja määräistä, varastoinnista ja käsittelytavoista sekä toimituspaikoista
- yhteenveto pohja- ja pintavesitarkkailujen tuloksista
- yhteenveto päästöjä lisänneistä häiriöistä (ajankohta, syy, vaikutukset, korjaustoimenpiteet)
- vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa, jotka saattavat vaikuttaa päästöihin.

Vuosiraportoinnin perusteena ovat asiakirjat, kuten analyysitulokset, käyttöpäiväkirjat, häiriötulokset ja muut mittaus tulokset, kalibrointiraportit ja huoltotodistukset on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisia varten.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

23. Laitoksen toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista tai lopettamisesta tulee ilmoittaa hyvissä ajoin Pirkanmaan ELY-keskukselle. Lisäksi ELY-keskukselle tulee esittää hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma vesien-, ilman- ja maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista ja mahdollisesta lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan tarkistamisen perustelut

Kysymyksessä on toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen. Luvan myöntämisen edellytykset on ratkaistu Pirkanmaan ympäristökeskuksen 4.7.2003 antamassa päätöksessä (PIR-2002-Y-745).

Hakemus ei sisällä toiminnan kuormitusta lisäävää olennaista muutosta. Näiden tarkistettujen lupamääräysten mukainen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Toiminta on edelleen asemakaavan mukaista.

Ympäristöluvassa vaaditut selvitykset ja toimenpiteet on tehty ja toiminnanharjoittaja on selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista.

Kun toimitaan hakemuksessa esitetyn ja tarkistettujen lupamääräysten mukaisesti, toiminnan voidaan katsoa täyttävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Lupamääräyksiä tarkistettaessa on otettu huomioon tapahtuneet muutokset lainsäädännössä ja lupamääräyksiä tarkistamalla varmistettu toiminnan parhaan käyttökelpoisen tekniikan toteutuminen.

Jätelaki (646/2011) sekä jätteistä annettu valtioneuvoston asetus (179/2012) tulivat voimaan 1.5.2012 tämän ympäristölupahakemuksen jo ollessa vireillä. Nämä uudet säännökset on huomioitu tarvittavilta osin. Jätteistä annetulla valtioneuvoston asetuksella kumottiin muun muassa ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä annettu valtioneuvoston päätös (659/1996) sekä yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta annettu ympäristöministeriön asetus (1129/2001), joiden osalta on sovellettu uuden jätelain ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksiä. Päätöksen ratkaisuosassa on selvyiden vuoksi käytetty vuoden 1993 jätelain termin ”ongelmajäte” sijasta uuden jätelain termiä ”vaarallinen jäte”.

Selvitys poistetuista lupamääräyksistä

Ympäristöluvan lupamääräykset on selkeyden vuoksi korvattu kokonaisuudessaan tämän päätöksen määräyksillä. Suurin osa määräyksistä on ollut tarpeen korvata nykyistä lainsäädäntöä ja ympäristönsuojeluvaatimuksia vastaavilla määräyksillä. Tarkistettuihin lupamääräyksiin on tehty seuraavat merkittävät muutokset (alla olevat lupamääräysten numerot ovat Pirkanmaan ympäristökeskuksen päätöksen Dnro PIR-2002-Y-745 mukaiset):

Lupamääräys 2 on poistettu, koska toiminnanharjoittaja on lupakauden aikana tehnyt vaaditun selvityksen metallien leviämisestä laitoksen lähiympäristöön.

Lupamääräys 15 on poistettu, koska toiminnanharjoittaja on lupakauden aikana hankkinut ympäristövahinkovakuutuksen.

Lupamääräys 19 on poistettu. Uusi lupamääräysten tarkistamisajankohta ja hakemukseen liitettävät selvitykset on määrätty kohdassa ”Lupamääräysten tarkistaminen”.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1

Piha-alueen asfaltointia ja viemärointiä koskeva määräys on annettu pohjavesien ja maaperän pilaantumisvaaran estämiseksi.

Lupamääräykset 2–3

Valimon poistoilman hiukkaspitoisuuden raja-arvo on annettu paikallisen ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi. Päästöraja-arvo on mahdollista saavuttaa puhdistusjärjestelmän avulla, mikäli puhdistinta käytetään ja sitä hoidetaan asianmukaisella tavalla. Hiukkaspäästöjen raja-arvo 10 mg/Nm^3 on yhdessä mittauskohdassa ylittynyt vuonna 2004 tehdyissä mittauksissa. Vuosien 2006 ja 2008 mittauksissa yhdestä poistokohdasta mitattiin 5 mg/Nm^3 ylittäviä arvoja. Useimmat mittauksilukokset ovat kuitenkin alittaneet tämän arvon jopa huomattavasti. Alumiinivalimoteollisuudessa voidaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytössä saavuttaa hiukkaspäästöaso $1\text{--}5 \text{ mg/Nm}^3$, kun

käytetään kuitusuodatinta (BREF-asiakirja). Laitos ei pienemmän kapasiteettinsa takia kuulu EU-tasolla luvanvaraisiin laitoksiin, joita koskevat BREF-asiakirja ja myöhemmin voimaan tulevat, nyt valmisteilla olevat BAT-päätelmät. Sen takia Alteams Oy:n hiukkaspäästöille on annettu ainoastaan tavoitteellinen BREF-asiakirjan mukainen raja-arvo.

Lupamääräys 4

Raskaan polttoöljyn, kevyen polttoöljyn ja meriliikenteessä käytettävän kaasuöljyn rikkipitoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (689/2006) mukaan Suomessa käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 p-%.

Lupamääräys 5

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992). Laitoksen aiheuttamaa melua lähimmissä häiriintyvissä kohteissa on rajoitettu kyseisen päätöksen ohjeiden mukaisesti.

Lupamääräykset 6–8

Jätelain yleisten huolehtimisvelvollisuuksien mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu merkityksellistä haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle eikä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätteet tulee ensisijaisesti ohjata hyötykäyttöön materiaalina ja toissijaisesti hyödyntää energiana. Jätteet tulisi myöhemmän hyötykäytön mahdollistamiseksi ja jätteiden sekoittumisen estämiseksi lajitella jo syntypaikalla siten, että eri jätelajeille olisi erilliset siirtolavat, varastointikontit tai -alueet ja että jätteistä ei aiheutuisi ympäristön roskaantumista. Hyötykäyttöön ohjattavien jätteiden vastaanottajalla tulee olla lupa jätteiden vastaanottamiseen ja hyödyntämiseen tai muuten riittävät edellytykset jätelajeen jätehuollon asianmukaiseen järjestämiseen.

Vaarallisia jätteitä koskevat määräykset on annettu sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä palovaaraa. Vaarallisten jätteiden asianmukainen merkintä, kirjanpito, varastointi ja käsittely pienentävät terveydelle ja ympäristölle aiheutuvaa riskiä.

Lupamääräykset 9–11

Nestemäisten polttoaineiden ja kemikaalien varastointimääräykset on annettu maaperän, pinta- ja pohjavesien suojaamiseksi ja ottaen huomioon, ettei vahinkotapauksessakaan pääse haitallisia kemikaaleja viemäriin tai sadeviemäriin. Kemikaalien, polttoaineiden ja jätteiden varastointi ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Lupamääräys 12

Luvanhaltijalla on yleinen velvollisuus seurata toimintansa eri osa-alueiden, kuten ilmapäästöjen, kemikaalien ja jätteiden haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksia ja sitä kautta seurata parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä.

Lupamääräykset 13–14

Häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautuminen sekä ilmoitus- ja toimintavelvoite on annettu välittömän ympäristövahingon torjunnan onnistumisen varmistamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee suunnitelmallisesti varautua toimintansa aiheuttamiin riskeihin.

Lupamääräys 15

Pohjavesitarkkailu on osoittanut kohonneita fenolipitoisuuksia erityisesti pohjavesiputkessa, joka sijaitsee valimohiekan entisellä läjitysalueella. Toiminnanharjoittaja on vuonna 2011 omatoimisesti teettänyt selvityksen valimoalueen pohjavesiolosuhteista. Selvitys ei kuitenkaan täytä valtioneuvoston asetuksen 214/2007 vaatimuksia pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arvioinnista riskitarkasteluineen. Tästä syystä aluehallintovirasto on määrännyt entisen läjitysalueen pilaantuneisuuden selvitettäväksi. Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin tavoitteena on vastata kysymyksiin, voiko kohteen haitta-aineista aiheutua riski tai haitta, jota ei voida hyväksyä. Mikäli riski ei ole hyväksyttävä, on alue puhdistettava.

Lupamääräykset 16–22

Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Lain 46 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan käyttötarkkailun ja päästöjen, jätteiden ja jätehuollon tarkkailusta. Tarkkailua, kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi sekä toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen riittävän yhteydenpidon turvaamiseksi.

Laitoksen hiukkaspäästöt ilmaan on määrätty mitattavaksi joka neljäs vuosi, kun aikaisemmin on mitattu joka toinen vuosi. Metallit on aikaisemmin mitattu kertaluontoisesti, mutta on nyt määrätty mitattavaksi joka neljäs vuosi. Viimeiset metallien analyysitulokset ovat vuodelta 2004.

Aluehallintovirasto on katsonut, että pohjaveden laatua on edelleen tarkkailtava kaksi kertaa vuodessa kahdesta havaintoputkesta. Jotkut parametrit ovat ajoittain ylittäneet talousveden laatuvaatimusten ja -suositusten enimmäispitoisuuksia varsinkin putkessa Hp1, mutta myös putkessa Hp4. Jatkosakin on syytä tarkkailla pohjaveden laatua, koska tähänastiset tulokset eivät aina edusta luonnollisia taustapitoisuuksia. Valtioneuvoston vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista antaman asetuksen (1022/2006) liitteessä 1 E on lueteltu ne aineet, joita ei saa päästää pohjaveteen, ja hiilivedyt kuuluvat luetteloon. Polysyklisen aromaattisten hiilivetyjen analyysitarkkuuteen on sen takia kiinnitettävä huomiota, koska arvo <1,6 µg/l ei ole annettu riittäväällä tarkkuudella vedenlaadun valvottavuuden kannalta. Toiminnanharjoittajan mukaan havaintoputken Hp1 sijainti ei ole tarkoituksenmukainen. Mikäli maaperän pilaantuneisuuden selvittämisen yhteydessä tai myöhemmin löydetään pohjavesiputkelle uusi paikka, jossa voidaan tarkkailla valimokiinteistön pohjavedenlaatua, Pirkanmaan ELY-keskus voi lupamääräyksen 20 perusteella hyväksyä havaintoputken sijainnin muutoksen.

Pintavesien laadun tarkkailusta on jätetty pois ojanäyte. Havaintopaikka oli 17.6.2005 hyväksytyn tarkkailusuunnitelman perusteella valittu todentamaan valimon tontin täyttämiseen käytetyn valimohiekan vaikutuksia pintavesiin.

Tähänastiset analyysitulokset eivät ole antaneet sadevesikaivoon verrattuna sellaista tietoa, joka voisi täydentää tietämystä valimon piha-alueelta peräisin olevasta pintaveden laadusta. Lisäksi ojaveden näytteenotto on ollut ongelmallista veden vähäisyyden vuoksi. Sadevesiviemärin tarkastuskaivosta on edelleen otettava kaksi näytettä vuodessa valimotoiminnan valvottavuuden takia.

Toiminnanharjoittajan velvollisuus osallistua kunnassa järjestettäviin ilmanlaadun yhteistarkkailuihin perustuu toiminnan ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaiseen toiminnanharjoittajan selvilläölovelvollisuuteen toiminnan ympäristövaikutuksista. Ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan useat luvanhaltijat voidaan tarvittaessa määrätä yhdessä tarkkailemaan toimintojensa vaikutusta.

Lupamääräys 23

Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista tai toiminnan lopettamisesta tulee riittävän ajoissa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä ilmoittaa ELY-keskukseen. Ilmoituksen perusteella viranomainen voi tarkastella muutoksen vaikutusta ympäristöön ja laitoksen ympäristölupamääräyksiä.

VASTAUS LAUSUNNOSSA JA MUISTUTUKSESSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnossa esitetyt asiat on käsitelty lupamääräyksiä annettaessa ja otettu huomioon lupamääräyksistä ja päätöksen perusteluista ilmenevällä tavalla. Muistutuksessa on tuotu esille naapuruussuhdelain mukaisia seikkoja. Lupa-harkinta on tehty Pirkanmaan ympäristökeskuksen 4.7.2003 (Dnro PIR-2002-Y-745) antamassa päätöksessä ja mm. todettu ettei toiminnasta aiheudu eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole hakemuksen mukaan sen jälkeen oleellisesti muuttunut, eivätkä muistutuksen tekijät ole sellaista tuoneet esille. Aluehallintovirasto on sen takia katsonut, ettei hajujen vähentämistä koskevaa lupamääräystä ole ollut tarpeen antaa.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 28 §)

Lupamääräysten tarkistaminen

Hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi tulee toimittaa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle 30.4.2024 mennessä.

Hakemukseen on liitettävä yhteenveto laitoksen toiminnasta ja tarkistettujen lupamääräysten noudattamisesta sekä arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta toiminnassa. Lisäksi hakemukseen on liitettävä mittausraportit koskien päästöt ilmaan, pohja- ja pintavesiin. Hakemukseen on liitettävä soveltuvin osin ympäristönsuojeluasetuksen hakemuksen sisältöä koskevat tiedot.

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa Pirkanmaan ympäristökeskuksen 4.7.2003 (PIR-2002-Y-745) antaman ympäristölupapäätöksen lupamääräykset sekä Pirkanmaan ympäristökeskuksen tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätöksen 17.6.2005.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän lain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman. (YSL 100 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 86/2000) 4, 5, 7, 8, 28, 43, 45, 46, 55, 56, 62, 77, ja 90 §

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 169/2000) 1, 5, 19, 22 ja 37 §

Jätelaki (1072/1993) 4, 6, 15 ja 52 §

Jätelaki (646/2011) 6, 118 – 119 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 7, 8, 9, 11, 17, 20, 24, 37 § ja asetuksen liite 4

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 17 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista (1145/2009)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tästä päätöksestä peritään maksua 6 965 euroa. Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan ympäristöluvan käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään. Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) 7 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen tämän asetuksen voimaantuloa, peritään maksu tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Lupahakemuksen vireille tullessa mak-suun sovellettiin aluehallintoviraston maksuista annettua valtioneuvoston asetusta (1145/2009). Sen mukaan valimon ympäristöluvan käsittelymaksu on 13 930 euroa. Koska kyseessä on lupamääräysten tarkistaminen, on perittävä maksu 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta eli 6 965 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Ruoveden kunnan ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston virallisella ilmoitustaululla.

JAKELU

Päätös

Alteams Oy

Tiedoksi

Ruoveden kunnanhallitus
Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä sekä niille, jotka ovat esittäneet hakemuksen johdosta muistutuksia tai vaatimuksia.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

LIITTEET

Valitusosoitus

Päivi Vilenius

Maj-Britt Axell

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Päivi Vilenius ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Maj-Britt Axell.

- Valitusviranomainen** Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **3.4.2014**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin- ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot**
käyntiosoite:	Wolffintie 35, Vaasa
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa
puhelin:	0295 018 450
telekopio:	06-317 4817
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi
aukioloaika:	klo 8-16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.